

HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä
PL 100, 00066 HSY
2274241-9

Päätös Tukes 10018/03.01/2023

Asia

Muutoslupa koskien uuden kaasuväestön rakentamista, kaasuputkistojen muutoksia ja toiminnan laajuuden muuttumista toimintaperiaateasiakirjalaitokseksi

Kohde

Yrityksen tiedot: HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä (2274241-9)

Kohde: Ämmäsuon ekoteollisuuskeskus

Kohteen sijaintiosoite: Ämmäsuontie 8, 02820, ESPOO

Kiinteistötunnukset: 49-75-1-1, 49-408-1-428, 49-411-1-13, 257-445-8-8, 257-445-3-41, 49-91-9901-0, 49-91-1-4, 49-91-1-5, 49-91-1-6, 49-450-2-16, 49-91-2-1, 257-445-3-16

Kohde ei sijaitse pohjavesialueella

Päätös

HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä saa rakentaa uuden kaasuväestön sekä toteuttaa hakemuksessa esitetyt uudet kaatopaikka- ja biokaasuputkistot ja kaatopaikkakaasuputkistoa koskevat muutokset Tukes 33738/341/2009 rakentamisluvalla rakennettuun kaatopaikkaputkistoonsa.

Tuotantolaitoksen toiminnan laajuus muuttuu lupalaitoksesta toimintaperiaateasiakirjalaitokseksi. Toimintaperiaateasiakirjavelvoite aiheutuu fyysikaalisesti vaarallisten kemikaalien määrän ja vaaraluokitusten perusteella. (VNa 685/2015 6 §)

HSY:n on toimittava hakemuksessa esittämällään tavalla, ellei lupaehdoissa muuta määrätä, sekä noudatettava vaarallisten kemikaalien teollisesta käsittelystä ja

varastoinnista sekä maakaasun käsittelyn turvallisuudesta annettuja säädöksiä.

Vaaralliset kemikaalit

Vaarallisia kemikaaleja saa varastoida laitoksella enintään liitteenä olevan kemikaaliluettelon mukaiset määrät. KemiDigi-järjestelmässä vahvistetun kemikaaliluettelon tunniste on 15983. Lisäksi laitoksella saa varastoida pieniä määriä muita kemikaaleja (esim. kunnossapitokemikaalit).

Konsultointivyöhyke

Kohteen konsultointivyöhyke on 0,2 km; se ei muutu muutoslupahakemuksessa esitetyn toiminnan myötä. Konsultointivyöhyke määritellään kohteen kiinteistön rajasta. Kunnan tulee pyytää konsultointivyöhykkeellä tapahtuvista kaavamuutoksista ja merkittävämmästä rakentamisesta lausunto Tukesilta ja pelastuslaitokselta.

Käyttöönottotarkastus

Muutoksiin liittyen tulee tehdä käyttöönottotarkastukset Tukesin ja hyväksytyin tarkastuslaitoksen toimesta. Toiminnanharjoittajan tulee pyytää tarkastukset.

Kaasuputkistojen käyttöönottotarkastus

Hyväksytty tarkastuslaitos tekee kaasuputkistojen käyttöönottotarkastuksen maakaasuasetuksen mukaisesti. (VNa 551/2009 16 §) Käyttöönottotarkastuksessa käydään läpi, että putkistot ja niiden varusteet ovat voimassa olevien säännösten sekä tämän päätöksen ehtojen (numeroiden 10-22) mukaiset. Tarkastukseen kuuluu putkistojen sijoituksen, rakenteen ja käyttövalmiuden tarkastaminen. Osana tarkastusta tarkastuslaitos valvoo putkiston painekokeen. (VNa 551/2009 17 §)

Tukesin käyttöönottotarkastus

Tukesin käyttöönottotarkastuksessa käydään läpi, että hakemuksessa esitetyt tiedot vastaavat tuotantolaitoksessa vallitsevaa tilannetta ja että HSY:n toiminta on säädösten ja tämän päätöksen ehtojen mukaista. (VNa 685/2015 30 §).

Muutosten kuvaus

Muutoslupahakemus koskee uuden kaasuviraston rakentamista kaatopaikka- ja biokaasun varastointia varten Ämmässuon ekoteollisuuskeskuksen alueella. Muutoksia tehdään myös kaasuputkistoihin.

Kaasuvirasto

Utta kaasuväristoa (kaasukello) käytetään kaatopaikkakaasun ja biokaasun väristointiin. Kaasuväristo sijoitetaan nykyisen kaasuvöimalan läheisyyteen. Kaasuväristossa väristoidaan noin 8 millibaarin paineessa maksimissaan 10 000 m³ (12 tonnia) kaatopaikka-/biokaasua, jota syötetään kaasuvöimalaan kolmelle kaasuvöimottorille, joilla tuotetaan sähköä sähköverkkoon. Kaasuväristo mahdollistaa kaasukäytön optimoinnin sähköntuotantoon sähkömarkkinoiden perusteella.

Kaasuputkistot

HSY:n Ämmässuon luvan Tukes 33738/341/2009 kaatopaikkakaasu- ja biokaasuputkistoon liitetään uusia maanpäällisiä ja maanalaisia putkistoja uuden kaasuväriston liittämiseksi järjestelmään. Kaasuvöimalan (CHP 1) putkistoon lisätään uusi siloksaanien suodatusjärjestelmä (Siloxane Fine Filter) jo olemassa olevan siloksaanien suodatusjärjestelmän (ppTek-Siloxane-Filter) perään.

Kaasuväriston yhteyteen liitetään pumppaamo/paineenkorotuslaitteisto. Kaasuväristosta kaasu ohjataan pumppaamon/paineenkorotuksen kautta kaasuvöimottoreille, uusi tuloputkisto liitetään vöimalan nykyiseen DN 500 putkistoon.

Maanpäällisten putkistojen materiaalina käytetään 316L tai vastaavaa, seinämäpaksuudet valitaan putkiluokan 10H2A PN 10 mukaisesti ja koot ovat DN 200 – 400. Kaasuväristoon liittyvien maanalaiden putkien materiaali on PE 100 SDR 11 ja koot DN 250 - 400. Uusien putkistojen suunnittelupaineena on käytetty 4,5 barg ja putkistoiden enimmäiskäyttöpaineeksi on ilmoitettu 200 mbar.

Toiminnan laajuus

Kaasuväriston rakentamisen myötä kaatopaikka-/biokaasun enimmäismäärä kasvaa 12 tonnilla. Toiminnan laajuus muuttuu toimintaperiaateasiakirjalaitokseksi.

Päätöksen ehdot

Toiminnan tulee täyttää seuraavat vaatimukset, jotka tarkastetaan Tukesin käyttöönottotarkastuksella:

- 1: Toiminnanharjoittajan tulee laatia muutoksesta yksityiskohtaiset prosessiriskinarvioinnit (esim. HAZOP/LOPA). Ne esitetään Tukesille ennen muutosta koskevaa käyttöönottotarkastusta. (L 390/2005 10§, VNa 685/2015 8§)
- 2: Riskitarkasteluiden (kaasuväriston seurausanalyysi, sekajätteen palomallinnus ja HAZID) perusteella määritetyt toimenpiteet riskien pienentämiseksi tulee toteuttaa. Toimenpiteiden toteuttaminen tulee dokumentoida. (L 390/2005 10§)
- 3: Räjähdyshaarallisten tilojen laitteiden tulee olla tilaluokituksen mukaisia. Ex-tilojen sähköasennusten tekemisessä ja tarkastamisessa tulee noudattaa

standardeja SFS-EN 60079-14 ja -17. Sähköasennuksille tulee tehdä käyttöönottotarkastus ja tarvittaessa varmennustarkastus. (L 390/2005 42 §, VN 856/2012 65 §, L 1135/2016 33, 43 §)

4: Syttyviä kaasuja sisältävät laitteet on yhdistettävä potentiaalintasaukseen ja maadoitettava, jos staattinen sähkö voi aiheuttaa vaaraa. Prosessilaitteistot ja rakenteet, jotka on sijoitettu tilaluokitellulle alueelle, tulee liittää laitoksen potentiaalintasausjärjestelmään. Maadoitukset ja potentiaalintasaukset tulee tarkistaa ja mitata ennen käyttöönottoa sekä määrääjain käytön aikana. (VN 856/2012 68§)

5: Toiminnanharjoittajan tulee tunnistaa ja määrittää muutokseen sisältyvät prosessiturvallisuuden kannalta kriittiset laitteet, huomioiden toteutetut prosessiriskinarvioinnit. Laitteille tulee määrittää ennakkohuolto-, kunnossapito- ja tarkastussuunnitelmat. (L 390/2005 12§, VN 856/2012 63§)

6: Uusille prosessiturvallisuuden kannalta kriittisille hälytyksille (esimerkiksi kaasunilmaisimet) tulee olla määritettynä operaattoritoimenpiteet, jotka huomioidaan osana muutoksen ohjeistusta ja koulutusta. (VN 856/2012 64§)

7: Räjähdyssuojasiasiakirja päivitetään muutosten mukaisesti. Räjähdyssuurallisten tilojen laitteiden luettelo esitetään erillisesti (esim. osana kunnossapitojärjestelmän laiterekisteriä) tai räjähdyssuojasiasiakirjan liitteenä. (L 390/2005 44§)

8: Muutokset tulee sisällyttää sisäiseen pelastussuunnitelmaan ja sisäisen pelastussuunnitelman mukaiseen harjoitussuunnitelmaan. Päivitetty sisäinen pelastussuunnitelma toimitetaan pelastuslaitokselle. (VN 685/2015 18-19§)

9: Toiminnanharjoittajan tulee laatia VN 685/2015 liitteen VI mukainen yleisötiedote, joka pidetään yleisön saatavilla sähköisesti ja muussa muodossa (esimerkiksi alueen portilla). (L 390/2005 31§)

Kaasuputkistoja koskevat vaatimukset, joiden noudattamisen tarkastaa hyväksytty tarkastuslaitos:

10: Kaasuputkisto tulee rakentaa maakaasusta annettujen säädösten ja ajantasaisten standardien mukaisesti painelaitesäädökset huomioiden.

11: Käyttöputkiston ja siihen liitetyt kaasulaitteet saa asentaa Tukesin hyväksymä asennus- ja huolto liike. Käyttöputkiston, lukuun ottamatta käyttölaitteita, saa asentaa myös asennusliike, jolla on painelaitesäädösten mukainen pätevyys. (VN 551/2009 13 §)

12: Muovisen biokaasuputken saa asentaa Tukesin hyväksymä muovisten kaasuputkistojenasennusliike. Muovisen kaasuputkiston ja sen osien tulee olla maakaasukäyttöön tarkoitettuja. (VN 551/2009 12 §)

- 13: HSY saa käyttää putkistojen suunnittelupaineena aiemmin myönnetyn poikkeusluvan mukaisesti 4,5 bargia.
- 14: PEH/teräs -materiaalivaihdokset tulee tehdä hitsattavilla muuntoliittimillä/adaptereilla. (VNa 551/2009 Liite II 6.10)
- 15: Maanalaiseen putkistoon liittyvien nousu- ja laskusuuksien maaperään kosketuksissa olevat teräksiset (ml. RST- ja HST-materiaali) putkistot on suojattava korroosiolta. Korroosiosuojaus tehdään ensisijaisesti polyeteenipinnoitteella. Putki tulee pinnoittaa maanalaisesta muuntokappaleesta alkaen ja jatkaa maanpinnan yläpuolelle. (VNa 551/2009 Liite II 6.9, SFS-EN 15001-1 (2023): 8.8.3.1.2 ja Kuva 2, SFS-EN 12007-3: 4.5.2)
- 16: Paineenkorotukseen/pumppaamoon tulevissa linjoissa tulee olla VNa 551/2009 Liite II kohdan 7.1 tarkoittamat turvalaitteet (turvasulkuventtiilit) ennen paineenkorottimia.
- 17: Hälytyslaitteiden toiminta ja hälytysten välittyminen tulee varmistaa ennen käyttöönottoa. (VNa 551/2009)
- 18: Maanalaisten putkiston osien alin suunnittelulämpötila voi olla -10 C. Ulos sijoitettavien maanpäällisten putkien alimman suunnittelulämpötilan tulee olla -40 C. (VNa 551/2009 Liite II 4.2)
- 19: Olemassa olevan käyttöputkiston osalta on varmistettava, että syttymisvaara on poissuljettu asennustöiden ja putkistojen yhdistämisen aikana.
- 20: Kaasuputkien läpivienneissä seinistä on käytettävä suojaputkea. Läpiviennin tiivistämiseen on käytettävä joustavaa tiivistemassaa. (VNa 551/2009 Liite II kohta 6.12)
- 21: Putkistoon tulee merkitä sen sisältö ja aineen virtaussuunta. Pääsulkuventtiilien sijainnit on osoitettava venttiilien tunnuskilvillä. (VNa 551/2009 Liite II 7.6)
- 22: Rakentamisen aikana kertyvät asiakirjat ja tarkastuspöytäkirjat tulee liittää kohteen maakaasusetuksen mukaiseen valvontakirjaan. (VNa 551/2009 31 §)

Päätöksen perustelut

Tuotantolaitoksen sijoittaminen ja kaavan huomioon ottaminen

Toiminnanharjoittajan laatimien mallinnusten perusteella muutokseen liittyvien onnettomuusskenaarioiden vaikutusalueet rajoittuvat tuotantolaitoksen alueen sisäpuolelle.

Tuotantolaitoksen lähialueella ei sijaitse kemikaaliturvallisuuksäädösten mukaisia herkkiä kohteita (kuten koulut, päiväkodit, terveydenhuollon yksiköt ja muut hitaasti evakuoitavat kohteet) tai asutusta. Tuotantolaitos ei sijoitu pohjavesialueelle tai sen

läheisyyteen. Lähin luonnonsuojelualue sijaitsee yli 1 km etäisyydellä tuotantolaitoksesta.

Tuotantolaitos sijaitsee alueella, joka on lainvoimaisessa asemakaavassa osoitettu jätteenkäsittelyalueeksi (käyttötarkoitusmerkintä EJ/VR). Asemakaavamääräysten mukaan alueelle rakennettavissa jätehuoltoa palvelevissa rakennuksissa ja laitoksissa on käytettävä parasta käytettävissä olevaa tekniikkaa. Alueelle saadaan rakentaa jätteenkäsittelyä ja alueen jälkihoitoa palvelevia tunneleita ja niihin liittyviä teknisiä tiloja. Muita jätteenkäsittelyä ja alueen jälkihoitoa palvelevia rakennuksia saadaan rakentaa enintään erillisellä kaavamerkinnällä osoitettu määrä.

Tukes pyysi kaavan soveltuvuudesta lausuntoa Espoon kaupungilta osana muutoslupahakemuksen käsittelyä. Espoon kaupungin lausunnon (22.11.2023) perusteella kaava ei estä muutoslupahakemuksessa esitettyä toimintaa.

Ämmässuon ekoteollisuuskeskuksen alueella toimii myös toinen Tukesin valvoma, laajamittaisesti vaarallisia kemikaaleja käsittelevä ja varastoiva tuotantolaitos, Stena Recycling Oy (y-tunnus 1956402-5). Tuotantolaitokset eivät muodosta ns. domino-riskiä, jossa toisen tuotantolaitoksen onnettomuus voisi levitä toiselle tuotantolaitokselle. Toiminnanharjoittajat ovat ryhtyneet kemikaaliturvallisuuksäännösten mukaiseen yhteistoimintaan onnettomuuksien ehkäisemiseksi.

Muutoslupahakemuksessa esitetyille muutoksille ja toiminnan laajuuden muuttumiselle ei ole esteitä tuotantolaitoksen sijoitusta koskevien lainsäädännön vaatimusten perusteella.

Sijoittaminen tuotantolaitoksen alueella

Uusi kaasuvirasto sijoitetaan olemassa olevan kaasuvoimalan läheisyyteen. Uusien toimintojen turvallinen sijoittaminen on selvitetty osana onnettomuusmallinnuksia.

Espoon kaupungin lausunnossa (22.11.2023) on edellytetty huomioimaan vireillä oleva Ämmänssuon tuulivoimala -asemakaavan muutos kaasuviraston suunnittelussa. Tuulivoimala suunnitellaan sijoitettavaksi noin 580 m etäisyydelle kaasuvirastosta. Toiminnanharjoittaja on arvioinut kaasuviraston ja tuulivoimalan vaikutukset toistensa toimintaan onnettomuuksien näkökulmasta. Arvioinnin perusteella tuulivoimalan ja kaasuviraston välillä ei ole keskisiä onnettomuusvaikutuksia.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen lausunnossa (14.11.2023) on edellytetty kaasuviraston sijoitustarkastelua lähialueella olevan sekajätteen paalaus- ja varastoalueen tulipaloriskien näkökulmasta. Toiminnanharjoittaja on laatinut mallinnuksen paalattun sekajätteen palon lämpösäteilyvaikutuksista kaasuviraston sijoittamiseksi. Mallinnuksen perusteella on määritetty toimenpiteet

sekajätepaalien palon lämpösäteilyvaikutusten pienentämiseksi sekä palon leviämisen ehkäisemiseksi.

Toiminnanharjoittaja on arvioinut toimintojen sijoittumista tuotantolaitoksen alueella riittävällä laajuudella. Sijoittamisessa on otettu huomioon olemassa olevat ja tulevat toiminnot, jotka voivat aiheuttaa riskiä kaasuväestölle.

Merkittävimmät onnettomuusriskit ja niihin varautuminen

Kaatopaikka- ja biokaasun merkittävimmät prosessivaarat ovat syttyvyyteen liittyviä. Kaasuseosten sisältämä hiilidioksidi ja järjestelmien matalat painetasot pienentävät onnettomuuksien seurauksia.

Toiminnanharjoittaja on laatinut muutoskohteista HAZID-riskistarkastelun (7.9.2023) ja seurausanalyysin. Toiminnanharjoittaja laatii yksityiskohtaiset HAZOP-tarkastelut suunnittelun edetessä. HAZOP:n perusteella arvioidaan tarvetta mm. turva-automaatiotoiminnoille.

HAZID-tarkastelussa on tunnistettu muutokseen liittyvät merkittävimmät onnettomuusriskit sekä arvioitu niiden todennäköisyys ja seuraukset. HAZID-tarkastelun perusteella on myös valittu mallinnettavat tapahtumat onnettomuusmallinnusta varten. Merkittävimpien onnettomuusriskien arvioidaan liittyvän kaasuväestön vaurioihin ja putkisto-/laitteistovuotoihin.

Mallinnuksessa käsitellyt onnettomuustilanteet ovat kaasuväestön vuoto, kaasun pumppausaseman vuoto ja kaasun vuoto laipasta putkisillalla. Mallinnuksissa on tutkittu skenaarioina pistoliekiä (putkistot), kaasuväestön humahduspaloa, kaasupilviräjähdyistä pumppausrakennuksen sisätiloissa sekä syttymiskelpoisen ilma-kaasuseoksen leviämistä. Onnettomuuskenaariot on valittu Tukesin Tuotantolaitosten sijoittaminen -opas huomioiden.

Seurausanalyysin perusteella onnettomuuksien vaikutuksien ei arvioida yltävän tuotantolaitoksen alueen ulkopuolelle; tulipalon lämpösäteilyvaikutukset ja räjähdysten painevaikutukset rajoittuvat muutamien kymmenien metrien säteelle tapahtumapaikasta.

Kaasuväestön onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja seurausten pienentämiseksi on määritetty seuraavia toimenpiteitä:

- Liikenne kaasuväestön läheisyydessä estetään törmäysten ja muiden ulkoisten vahinkojen ehkäisemiseksi.
- Uuden kaasunpumppausaseman kevennetyt rakenteet ohjataan pois päin kaasuväestöstä räjähdysten heitteiden aiheuttamien vaurioiden ehkäisemiseksi.
- Kaasuväestö varustetaan kahdennetulla pinnanmittauksella sekä painemittauksella ylitäyttöjen ehkäisemiseksi. Ylipainetilanteissa

kaasuvaraston kaasu voidaan purkaa hallitusti ylipaineventtiilin ulospuhalluksen kautta. Kaasuvaraston ylitäyttöä valvoo myös olemassa oleva automaattiventtiili, joka kaasuvaraston ollessa täynnä sulkeutuu ja kaasu ohjautuu polttoon alueen olemassa oleviin soihtuihin.

- Kaasuvarasto on rakenteeltaan kahdesta membraanikuplasta muodostuva. Kaasu varastoidaan sisemmän membraanikuplan sisällä. Välitilaan asennetaan kaasunilmaisim, joka hälyttää sisemmän kuplan vuodoista.
- Kaasuvarasto suojataan salamaniskun varalta.

Kaasuputkistojen ja -laitteistojen onnettomuuksien ehkäisemiseksi ja seurausten pienentämiseksi on määritetty seuraavia toimenpiteitä:

- Kaasunkäsittelytiloihin sijoitetaan kaasunilmaisimia, jotka hälyttävät paikallisesti ja automaatiojärjestelmässä sekä käynnistävät tehostetun ilmanvaihdon.
- Uusi pumppaamo varustetaan räjähdyspaineen purkamiseksi kevennetyllä seinärakenteella.
- Molempien paineenkorottimien tulo- ja lähtöputkistot varustetaan liekinestimillä.
- Pumppaamoon tulevassa ja sieltä lähtevässä putkistossa on ulko- ja sisäpuoliset sulkuventtiilit.
- Ennen paineenkorottimia on jousikuormitteiset sulkuventtiilit.
- Rakennuksen ulkopuoliset putkistot suojataan törmäyसेsteillä.

Kaasuvoimalan räjähdysuojasiasiakirja ja tilaluokituskuvat on päivitetty kattamaan suunnitellut muutokset. Räjähdysuojasiasiakirja ja sen liitteet tullaan päivittämään ja täydentämään hankkeen suunnittelun edetessä.

Tulipalotilanteiden varalta alueella on maapaloposteja, joiden määrä ja kattavuus on kartoitettu osana muutoslupahakemusta. Alueen maapalopostien määrää ei arvion mukaan ole tarvetta uuden kaasuvaraston myötä kasvattaa. Uudet kaasunkäsittelytilat varustetaan lisäksi alkusammutuskalustolla.

Kaasuvarastoon liittyvät muutokset, riskit ja turvallisuusvarautumiset koulutetaan henkilöstölle ennen muutoksen käyttöönottoa.

Toiminnanharjoittaja on tunnistanut muutoskohteisiin liittyvät merkittävimmät prosessiriskit sekä esittänyt niihin liittyvät varautumiset.

[Toimintaperiaateasiakirja](#)

Toiminnanharjoittaja on laatinut toimintaperiaateasiakirjan, jossa on kuvattu turvallisuusjohtamisjärjestelmä kemikaalionnettomuuksien ehkäisemiseksi. Toimintaperiaateasiakirja on laadittu Tukesin ohjeen "Toimintaperiaateasiakirja (10/2015)" periaatteiden mukaisesti. Muutoslupahakemuksen vireille tulon jälkeen Tukes on julkaissut turvallisuusjohtamisjärjestelmää (prosessiturvallisuusjärjestelmä) koskevat yksityiskohtaisemmat vaatimukset: [Prosessiturvallisuusjärjestelmä | Turvallisuus- ja kemikaalivirasto \(Tukes\)](#). Tukesin valvonnasta saamien tietojen perusteella toiminnanharjoittaja on ryhtynyt toimenpiteisiin Tukesin prosessiturvallisuusjärjestelmää koskevien vaatimusten täyttämisen arvioimiseksi. Toimintaperiaateasiakirjan ylläpito ja turvallisuusjohtamisjärjestelmän kehittäminen seurataan osana Tukesin käyttöönotto- ja määräaikaistarkastuksia.

Lainsäädännön vaatimusten täyttäminen

Kaasuputkistoja koskeva suunnitelma täyttää asetuksen 551/2009 Liitteen II vaatimukset. Suunnitelmassa on esitetty putkistojen linjaukset, PI-kaaviot ja yksilöity muutosten kohdat. Aiemmassa rakentamisluvassa (Tukes 1274/341/2010) on myönnetty poikkeus maakaasuasetuksen mukaisiin vähimmäissuunnitteluarvoihin, HSY on pyytänyt lupaa saada käyttää näitä suunnitteluarvoja myös uuteen putkistoon.

Tukes katsoo, että toiminnan täyttäessä tämän päätöksen ehdot ja muuten toimittaessa hakemuksessa esitetyllä tavalla, toiminta täyttää lainsäädännön asettamat velvoitteet Tukesin käytössä olevien tietojen perusteella.

Toiminnan aloittaminen muutoksenhausta huolimatta

Toiminnanharjoittaja on hakenut lupaa aloittaa toiminta muutoksenhausta huolimatta (390/2005 126 a §). Tukes katsoo, että toiminnan aloittamiselle on perusteltu syy ja näin ollen muutoslupahakemuksessa esitetty toiminta voidaan aloittaa muutoksenhausta huolimatta tämän lupapäätöksen ehtoja noudattaen. Toiminnan aloittamisella tarkoitetaan vaarallisten kemikaalien tuomista laitokselle lupaa edellyttävässä laajuudessa. Perusteena esitetään seuraavia seikkoja:

- Onnettomuusmallinnuksen tulosten perusteella kaasukellolle, kaasupumppaamolle, välitilan puhallinkontille sekä putkistolle suunnitellut sijoituspaikat eivät aiheita riskiä alueen muulle toiminnalle tai alueen ulkopuolelle.
- Toiminnan riskeihin on kattavasti varauduttu.
- Lupaa aloittaa toiminta muutoksen hausta huolimatta haetaan, jotta kaasukellon testaaminen ja toiminta voidaan aloittaa viivytyksettä. Luvalla

aloittaa toiminta muutoksen hausta huolimatta haetaan laitoksen sujuvaa käyttöönottoa ja sitä kautta kaatopaikkakaasun mahdollisimman tehokasta hyödyntämistä sähkö- ja lämpöenergian tuotannossa kaasukellon avulla.

- Kaasukello toimii kaatopaikkakaasunkeräyksen osalta toimintaa tasaavana ja turvaavana prosessiyksikkönä.
- Täytöntöönpano ei tee muutoksenhakua hyödyttömäksi, sillä hankkeeseen liittyvät rakenteet ovat tarvittaessa purettavissa ja alue ennallistettavissa nykyiseen käyttöön. Toiminnasta ei aiheudu pysyvää haittaa tai vaaraa ympäristöön

Vakuus

Toiminnan aloittamiselle muutoksenhausta huolimatta ei aseteta vakuutta, sillä muutoslupana hakija (HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymä, y-tunnus 2274241-9) on kuntayhtymä. Vaatimus vakuuden asettamisesta ei koske valtiota tai sen laitosta eikä kuntaa tai kuntayhtymää. (390/2005 126 a §)

Asian käsittely

Tukes vastaanotti HSY Helsingin seudun ympäristöpalvelut -kuntayhtymän hakemuksen 16.9.2023 ja käsitteli sen VNa 685/2015 41§:n mukaisena muutoslupana. Asia käsiteltiin muutoslupana toiminnan laajuuden muuttumisen vuoksi.

Lisätiedot

Tukes pyysi toiminnanharjoittajalta lisätietoja ja täydennyksiä 5.10.2023, 13.10.2023 ja 15.12.2023. Tarvittavat lisäselvitykset vastaanotettiin 24.10.2023, 14.11.2023 ja 12.1.2024.

Lausunnot

Tukes pyysi asiasta lausuntoa Länsi-Uudenmaan pelastuslaitokselta, Etelä-Suomen AVI:n työsuojelun vastuualueelta, Uudenmaan ELY:ltä ja Espoon kaupungilta. Espoon kaupungille lähetetty lausuntopyyntö koski kaavan soveltuvuutta.

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitoksen lausunnossa (14.11.2023) otettiin kantaa pelastustoiminnan edellytyksiin, sekajätteen paalaus- ja varastointialueen tulipaloriskeihin sekä uusien toimintojen vaikutuksiin olemassa olevan toimistorakennuksen poistumisteihin.

Toiminnanharjoittaja esitti pelastuslaitoksen lausuntoon annetussa vastineessa (15.12.2023), että pelastuslaitoksen toimintaedellytykset (pääsy kahdesta

suunnasta) on huomioitu hankkeen suunnittelussa ja ne on arvioitu pelastuslaitoksen kanssa. Sekajätteen paalivaraston palosta laadittiin seurausanalyysi, jonka perusteella määritettiin toimenpiteet riskien pienentämiseksi. Olemassa olevan toimistorakennuksen poistumisteihin kohdistuvat muutostarpeet on arvioitu. Tehdyn tarkastelun perusteella uuden kaasuputken laipan palon lämpösäteilyllä ei ole vaikutusta nykyisiin poistumisteihin ja tarvetta niiden muutoksille ei ole tunnistettu.

Espoon kaupungin lausunnossa (22.11.2023) on kerrottu alueen oikeusvaikutteisen asemakaavan mukaisesta käyttötarkoituksesta ja kaavamääräyksistä. Lausunnossa todetaan, että asemakaavassa sallittu jätteenkäsittelytoiminta ja sen jälkihoito voivat pitää sisällään myös kaatopaikkakaasun käsittelyn ja varastoinnin, vaikka kaavamerkintä ei olekaan T/kem. Alueen käyttötarkoituksessa on huomioitu jätteenkäsittelystä ja siihen liittyvästä toiminnasta aiheutuvat vaikutukset ympäristöön ja ihmisiin. Bio- ja kaatopaikkakaasuun liittyy lähinnä tulipalo- ja räjähdysriskejä, joiden aiheuttama vaaraetäisyys on myrkyllisiä kaasuja suppeampi. Jätteenkäsittelyalueen välittömässä läheisyydessä ei sijaitse asuin- ja/tai lomarakennuksia, joihin asti toiminnan vaikutukset merkittävästi ulottuisivat. Lausunnossa edellytetään myös huomioimaan vireillä oleva Ämmäsuon tuulivoimala -asemakaavan muutos. Kaasuvaraston ja tuulivoimalan mahdolliset vaikutukset toistensa toimintaan tulee huomioida. Myös mahdolliset onnettomuustilanteet tulee arvioida; voiko tuulivoimalasta aiheutua tulipalo- tai muita heitteitä kaasuvarastolle, tai vastavuoroisesti kaasuvaraston räjähdysonnettomuudessa sinkoutua heitteitä kohti tuulivoimalaa.

Toiminnanharjoittaja esitti Espoon kaupungin lausuntoon annetussa vastineessa (15.12.2023) selvityksen tuulivoimalan riskeistä kaasuvarastolle sekä kaasuvaraston riskeistä tuulivoimalalle. Selvityksessä on huomioitu mm. tuulivoimalan kaatuminen, jäänheittoriski sekä tulipalotilanteet. Etäisyys suunnitellun tuulivoimalan ja kaasukellon välillä tulisi olemaan noin 580 metriä, joten keskinäisiä vaikutuksia normaali- tai onnettomuustilanteissa ei arvioida ilmenevän.

Etelä-Suomen aluehallintoviraston työsuojelun vastuualue ilmoitti 30.10.2023, ettei sillä ole asiaan huomautettavaa.

Uudenmaan ELY ei antanut asiasta lausuntoa.

Toiminnanharjoittajan lausuntoihin antamat vastineet annettiin tiedoksi lausuntoja antaneille. Lausunnoissa esitetyt asiat on huomioitu lupahakemuksen käsittelyssä ja päätöksessä Tukesin kemikaaliturvallisuussäännöksiä koskevan toimivallan puitteissa.

Kuuleminen

Hakemus on kuulutettu 24.10.-30.11.2023. Hakemuksesta ei jätetty muistutuksia tai annettu mielipiteitä.

Käsittelymaksu

Päätösmaksu 4214 €. Valtion talous- ja henkilöstöhallinnan palvelukeskus (Palkeet) lähettää laskun hakijalle. (Työ- ja elinkeinoministeriön asetus Turvallisuus- ja kemikaaliviraston maksullisista suoritteista, 1283/2021)

Muutoksenhaku

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea muutosta hallinto-oikeudelta oheisen valitusosoituksen mukaisesti 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Päätöstä on noudatettava muutoksenhausta huolimatta, jollei muutoksenhakuviranomainen toisin määrää. (L 390/2005 126 §)

Maksuvelvollinen, joka katsoo, että tästä päätöksestä perittävän maksun määräämisessä on tapahtunut virhe, voi vaatia siihen oikaisua Tukesilta kuuden kuukauden kuluessa maksun määräämisestä. (Maksuperustelaki (150/1992) 11 b §)

Säädökset

Laki vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta (390/2005)
Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien käsittelyn ja varastoinnin valvonnasta (685/2015)
Valtioneuvoston asetus vaarallisten kemikaalien teollisen käsittelyn ja varastoinnin turvallisuusvaatimuksista (856/2012)
Valtioneuvoston asetus maakaasun käsittelyn turvallisuudesta (551/2009)
Sähköturvallisuuslaki (L 1135/2016)

Lisätietoja päätöksestä

Lisätietoja antaa ylitarkastaja Veikko Kujala, etunimi.sukunimi@tukes.fi, puh. 029 5052 208

Päätöksen tiedoksianto

Päätös lähetetään tiedoksi toiminnanharjoittajalle ja tässä päätöksessä mainituille tiedoksi saajille. Päätös on nähtävillä Tukesin verkkosivuilla.

Voimassaolo

Toistaiseksi

Esittelijä: Veikko Kujala, Ylitarkastaja

Ratkaisija: Timo Talvitie, Johtava asiantuntija

Tämä asiakirja on allekirjoitettu sähköisesti. Allekirjoittajan henkilöllisyyden ja allekirjoituksen ajankohdan voi varmistaa allekirjoitusta klikkaamalla ja asiakirjan aitous voidaan todentaa sähköisesti. Jos asiakirjaa muutetaan jälkikäteen, allekirjoitus ei ole enää kelvollinen. Sähköinen asiakirja on alkuperäiskappale, eikä allekirjoituksen oikeellisuutta voi varmistaa paperitulosteesta. Alkuperäisen sähköisen asiakirjan voi tarvittaessa pyytää Tukesin kirjaamosta.

Liitteet

Kemikaaliluettelo_15983.pdf

Tiedoksi

Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos
Uudenmaan ELY
Etelä-Suomen AVI/ pelastustoimi
Espoon kaupunki
Länsi-Uudenmaan pelastuslaitos/ kemikaalivalvonta

VALITUSOSOITUS

1. MITEN VALITUS TEHDÄÄN

Valitus on tehtävä kirjallisesti. Valituksessa pitää olla seuraavat asiat ja asiakirjat:

- hallinto-oikeus, jolle valitus osoitetaan (toimivaltainen hallinto-oikeus ilmoitettu jäljempänä)
- päätös, johon haetaan muutosta, liitteineen; alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- muutokset, joita valittaja päätökseen vaatii, ja niiden perustelut
- valittajan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero
- tiedoksisaantitodistus tai muu tieto valitusajan alkamisesta
- valitusosoitus

Valituksen voi laatia valittajan puolesta myös laillinen edustaja tai asiamies. Tällöin on ilmoitettava lisäksi laatijan nimi, asuinkunta, postiosoite ja puhelinnumero. Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä.

2. MINKÄ AJAN KULUESSA VALITUS TEHDÄÄN

Valitusaika on 30 päivää. Ajan laskeminen alkaa tiedoksisaantipäivää seuraavasta päivästä. Tiedoksisaantipäivä lasketaan seuraavasti:

- Jos päätös on lähetetty postitse saantitodistusta vastaan, tiedoksisaantipäivä ilmenee todistuksesta. Saantitodistus liitetään valitusasiakirjoihin.
- Jos päätös on postitettu tavallisena kirjeenä, sen katsotaan tulleen tiedoksi seitsemän (7) päivän kuluessa postituspäivästä, jollei muuta ilmene
- Jos päätös on toimitettu tiedoksi muulla tavalla esim. saantitodistusta vastaan jollekin muulle henkilölle kuin päätöksen saajalle (sijaistiedoksianto), katsotaan päätöksen saajan saaneen päätöksen tiedoksi kolmantena päivänä saantitodistuksen osoittamasta päivästä.

3. MITEN VALITUS TOIMITETAAN PERILLE

Valituksen voi toimittaa hallinto-oikeudelle henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Ahvenanmaan hallintotuomioistuinta lukuun ottamatta valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa osoitteessa:

<https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

Postittaminen tapahtuu lähettäjän vastuulla. Valituksen on saavuttava hallinto-oikeudelle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä, jotta valitus voidaan tutkia.

4. OIKEUDENKÄYNTIMAKSU

Valittajalta peritään hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu 270 €. Oikeudenkäyntimaksua ei peritä, jos hallinto-oikeus muuttaa valituksen kohteena olevaa päätöstä valittajan eduksi. [Tuomioistuinmaksulaissa](#) (1455/2015) on erikseen säädetty muistakin tapauksista, joissa maksua ei peritä.

5. MINNE VALITETAAN

Helsingin hallinto-oikeus, Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

